

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000
Letna inozemstvo . . . » 18.000
Letna inozemstvo, USA dol. . . 25
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 18 (1601)

Gorica - četrtek 1. maja 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Vznik slovenskega katoliškega gibanja

Sodobno katoliško gibanje na Slovenskem je nastalo pod vplivom papeža Leona XIII., ki je z znano okrožnico »Rerum novarum« (1891) usmeril delovanje katoliške Cerkve v prihodnost. Papež je zavrgel zmote liberalizma, iz katerega sta se porajala izkoriščevalni kapitalizem in brezbožni socializem, ter se odločno postavil na stran izkoriščanega delavskega razreda. Zavezal se je za obnovu zasebnega in družbenega življenja na osnovi temeljnih krščanskih načel o ljubezni, bratstvu, vzajemnosti.

Leonove obnovitvene pobude so našle dejaven odmev posebno v nemško govorečih pokrajinah. Te so takrat močno vplivale tudi na Slovenijo, kjer se je začel slovenski katoliščinski dramiti iz jaločnega slovesništva v ustvarjalno »ločitev duhov«.

Prvi katoliški shod v Ljubljani (1892) je začrtal smernice slovenskemu katoliškemu gibanju. Prenovitevna zahteva, da je treba življenje na vseh področjih vskladiti s katoliškimi načeli, je pa imela, malone nujno, dvojni učinek.

SENCE SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA GIBANJA

Po eni plati je ta zahteva v takratnih razmerah, ko v katoliško zavest še ni prišlo spoznanje o pogojni samostojnosti zemeljskih stvarnosti, vodila v resnično vseobsežnost: duhovščina je hotela imeti popolno in neposredno nadzorstvo nad celotno človekovo dejavnostjo.

Od tod so izvirali oblastniški posegi Cerkve v umetnost, znanost in kulturo nasploh, od tod premoči duhovnikov v gospodarstvu in politiki, od tod tudi pretirano poudarjanje cerkvene oblasti, pokorščine, discipline. Vse to je neredko vodilo v držo zmagoslavja, kjer se je morala poglobljena notranjost umikati zunanji uspehu, notranje svobodno prepričanje zunanji disciplini. To poznanje Cerkve in poseganje v neposredno dejavnost na vseh področjih v imenu katoliških načel je začelo motiti zlasti nekatere — redke, a razgledane in vplivne — katoliške duhove in v slovenskem katoliškem gibanju so se počele javljati usodne razpoke.

Ti katoliški Slovenci, ki s svojo Cerkvijo niso bili zadovoljni in ki so v njej našli za svoje predloge kdaj tudi na gluha ušesa, so začeli iskati zaveznikov v drugem taboru. Pri tem povezovanju so šli nekateri tako daleč, da so spregledali nevarnost novega, »rdečega« klerikalizma in kasneje postali žrtev stalinističnega marksizma.

Večina slovenskih katoličanov je pa vztrajala pri svojih škofih, čeprav so tudi med njimi nekateri klicali k ponotrnanju slovenske Cerkve. Ta je nastopila pot navznoter predvsem pod ljubljanskim škofom Rožanom, a zunanji dogodki so prehiteli notranji razvoj in razne cepitve v narodu so postale usodne.

LUCI SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA GIBANJA

Po drugi strani je zahteva po katoliški naravnosti vsega življenja razvila do tedaj neslutene sile slovenskih katoličanov. Slovenska ljudska stranka si je kot najmočnejši družbeni in politični dejavnik zadal širok in napreden gospodarski, socialni, politični in kulturni program.

Da bi se naš človek upiral vedno bolj napadalnemu tujcu, ga je skušala katoliška stranka najprej gospodarsko osamosvojit (Lampe, Sušteršič, Krek). Iztrgala je slovenskega kmeta iz krempelje liberalnih izkoriščevalcev, zanj izbojevala vrsto zakonov, ustvarila široko razvejano mrežo zadrug, hranilnic in posojilnic. Uspešno se je potegovala za pravice obrtnikov, vajencev in pomočnikov, zanje je ustanovila obrtne zadruge in zbornice. Največ je storila tudi za porajajoči se delavski razred: dosegla je zvišanje plač, krajši delovni čas, varstvo delovnih odnosov, bolezensko, starostno in onemoglostno zavarovanje; ustanavljala je katoliška delavska društva, iz katerih je pozneje nastala Jugoslovanska strokovna zveza, najmočnejši delavski sindikat.

Slovenski katoličani so veliko storili za demokratizacijo političnega življenja, uspešno jim je uveljaviti splošno in enako volilno pravico. Prav oni (Krek, Korošec, Jeglič) so najodločneje pripomogli k nastanku Jugoslavije in se kasneje bojevali za slovenske pravice v njej in za mirno sožitje na zunaj.

Na narodnostnem in kulturnem področju so se slovenski katoličani vztrajno potegovali za enakopravnost slovenskega jezika v javnosti, v uradih in šolah, dosegli še v Avstro-Ogrski ustanovitev prve slovenske gimnazije v šent Vidu nad Ljubljano (Jeglič), v Jugoslaviji pa univerzo, akademijo znanosti in umetnosti in mnoge druge kulturne ustanove. Na evropsko raven so dvignili naše časnikarstvo ter izdajateljstvo in založništvo. S prosvetnimi domovi, ljudskimi odri, pevskimi zbori, orkestri in telovadnimi društvi so izobrazili veliko večino slovenskega naroda.

Katoliško gibanje na Slovenskem je kljub mnogim zunanji dejavnosti poglabilo tudi versko in mravno življenje z versko dejavnostjo (kongresi), društvi in organizacijami (Marijine družbe, Katoliška akcija, dijaška in študentska društva), dobrodelnim udejstvom (Vincencijeve in Elizabetine konference) in verskim tiskom.

OBRAČUN

Delo, ki so ga v polpretekli zgodovini opravili slovenski katoličani na vseh področjih narodovega življenja, je komaj pregledno in vsekakor še preskromno ovrednoteno v okviru naše celotne zgodovine.

Slovensko katoliško gibanje si je na začetku delovanja začrtalo visoke cilje in napredne naloge. V vsem prav gotovo ni uspelo, vendar je treba reči, da je storilo za naš narod več kot katero koli dosedanje družbeno politično gibanje pri nas: doseglo je uspehe, s katerimi je Slovence uvrstilo v družino razvitih in omikanih evropskih narodov.

(»Naša luč«, 1980/3)

Poskus osvoboditve ameriških talcev ni uspel

Predsedniška doba Carterja je vse prej kot pod srečno zvezdo. Carter si niza neuspeh za neuspehom tako na političnem kot na gospodarskem in vojaškostrateškem področju. Toda zadnji udarec, ki so ga morale ZDA utrpeli na svojem ugledu, je hujski kot vsi prejšnji, kajti vojaški poskus, da bi ameriški vojaki rešili zajete ameriške diplomate v Teheranu, je klavrno propadel.

Tako se zdi, da je ta vojaški poseg odločil predsednik Carter osebno. To naj bi se zgodilo 11. aprila. Toda člani vlade niso bili enotni. Akciji je nasprotoval zlasti ameriški zunanji minister Vance, ki je po neuspelem poskusu tudi odstopil.

Vse vojaške strokovnjake je presenetilo, da je akcija tako klavrno spodletela. Ali je bila premalo pripravljena, ali pa so bila transportna sredstva premalo preverjena, kajti da je prišlo do tehničnih okvar kar na dveh helikopterjih, je res čudno naključje.

Ameriški poseg je bil zamišljen tako, da bi skupina mornariških strelcev pristala na področju slane puščave Dešt i Kevir pri mestu Tabas v osrčju Irana. Od tod naj bi bila vodena akcija za osvojitve talcev. Sodelovalo je osem helikopterjev in šest transportnih letal. Zaradi okvare na dveh helikopterjih je postala akcija problematična in Carter je osebno ukazal umik. Toda tragedija se je še nadaljevala: ob vzletu je eno transportnih letal trčilo v helikopter. Prišlo je do eksplozije, pri čemer je devet strelcev izgubilo življenje. Njih zoglenela trupla so ostala v puščavi in so jih nato našli Iranci. Sedaj jih razkazujejo kot lovske trofeje v Iranu.

Seveda je ameriški neuspeh v svetovni javnosti mučno odjeknil. Iranske oblasti so pokazale zadostno mero zadržanosti in so v izjavah zelo previdne. Islamski študentje pa so ameriški poseg izrabili, da so talce razmestili po raznih iranskih me-

Nedelja 23. aprila. Ura je komaj osma, a že prihajajo prvi verniki. Slovesnost je napovedana za deseto uro. Zunaj še vedno dežuje.

Cerkev sv. Antona, umetnina velikega mojstra Plečnika, se nam prikaže v vsej lepoti in mogočnosti: okrogla stavba iz rdeče opeke, z dvema vrstama galerij visoko pod oboki. Nad glavnim oltarjem je velik kip sv. Antona, pod njim grb novega nadškofa, ki nosi spodaj napis: Non recuso labore! - Na branim se delat! Kdor pozna današnjega slavljence, ve, da so te besede izpoved njegove duše, spričevalo njegovega življenja, preteklega in bodočega.

Velik železen lesteneč zavzema vso prostornino v prezbitariju. Slapovi cvetja obkrožajo glavni oltar. Mogočni amfiteater se zožuje, prostornina se krči, prihajajo sorodniki, preproste ženske, žene in dekleta v značilnih makedonskih nošah. Prišli so iz krajev, kjer je služboval današnji slavljence. Največja je skupina iz Janjeva na Kosovu. Več diplomatov in veleposlanikov z družinami so zasedli prostorne galerije, da od tu prisostvujejo obredom. Lazariste zastopa slovenski provincial Zdravko Pogorelec, frančiškane pa p. Alojzij Ištuk. Srbski patriarh German je poslal svojega osebnega zastopnika, vikarnega episkopa Danila Krstića, rusko pravoslavno skupnost v Beogradu pa je zastopal jeromonah in starešina ruskega podvorja Vasilije Tarasajev. Zastopani sta tudi pravoslavna teološka fakulteta iz Beograda in teološka fakulteta iz Ljubljane.

Prvo klop zasede zastopstvo srbske pravoslavne Cerkve. Na koru je šepet. Neustrpnost narašča. In že zabučijo orgle, ko skozi glavni vhod prihaja spreved. Duhovniki v belih roketih zasedejo prve klopi na obeh straneh cerkve. Dolga vrsta jih je. Za njimi prihajajo škofje v moči svojega poslanstva. Dvanajst jih je: sarajevski nadškof in metropolit Marko Jozino-

Predsednik Pertini v Milanu

Ob 35. obletnici Dneva vstaje in osvoboditve izpod nacistične okupacije je predsednik Pertini obiskal Milan in govoril študentom deželnega centra za strokovno izpopolnjevanje. Med drugim jim je dejal:

»Res se niso uresničila vsa upanja, ki so jih udeleženci odporniškega gibanja gojili za prihodnost, saj tarejo hudi problemi italijansko javnost. Toda nekaj drž: v Italiji je demokracija in svoboda. Nujno pa je, da so politični predstavniki, ki vodijo Italijo, pogumni in pošteni. Mladine se ne sme razočarati, kajti drugače bo izgubila svoje ideale, to pa je glavna pot, ki vodi v terorizem in v predajanje mamilom.«

Zaključena zadeva s talci v Kolumbiji

27. februarja letos je skupina teroristov, ki se imenujejo gibanje »M-19« napadla poslaništvo dominikanske republike v Bogotá, ki je prestolnica južnoameriške države Kolumbije. Pri tem je bilo zajetih okoli 60 oseb, med njimi vrsta diplomatskih predstavnikov. Gverilci so precej oseb izpustili, ne pa diplomatov. Sprva so zahtevali, da kolumbijske oblasti izpuste 311 gverilcev, ki so po ječah in visoko vsoto denarja v dolarjih.

Ker se je kolumbijska vlada pokazala proti pričakovanju zelo trdna, so gverilci končno popustili. Po 61 dneh so sprejeli vladni predlog, da odidejo na Kubo. S 15 teroristi so morali odpotovati tudi apostolski nuncij ter poslaniki ZDA, Haitov, Mehike, Brazilije in Švice.

Veliki dan beograjske Cerkve

vič, koprski škof Janez Jenko, dubrovniški škof Severin Pernik, djakovski škof Ciril Kos, apostolski administrator Banata škof Tahmas Jung, subotički škof Matija Zvekanović, skopsko-prizrenski škof Joakin Herbut, zagrebški pomožni škof Djuro Kokša, križevski pomožni škof Joakin Segedi in glavni posvečevalec, apostolski pronuncij v Jugoslaviji Michele Cecchini.

Zadnji prihaja v vsej preprostosti, a v tej tako vzvišen današnji slavljence msgr. Alojzij Turk. Prevzame nas njegov shujšani obraz. A postava mu je zravnana, odločnost sije iz njegovega pogleda. »Gospod, ako sem potreben Cerkvi, ne bežim od žrtve.« To je hotel vsem povedati, zato je te besede vtisnil na svojo spominsko podobico.

Združeni cerkveni pevski zbori, katere vodi lazarist Jurij Devetak, zapojejo pozdravno pesem. Sveta daritev se prične. Evangelij je lep in pomenljiv. Sam Kristus sprašuje: Peter, ali me ljubiš? - Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim. - Pasi moje ovce. Tisočkrat izpričana in dokazana ljubezen. S sv. Pavlom odgovarja. S trudi čez mero, z ječo čez mero, s smrtno nevarnostjo pogostoma... Mnogokrat sem bil na potih, v nevarnostih na rekah, v nevarnosti pred razbojniki, v nevarnosti pred lažnimi brati... v trudu in naporu, v pogostem bedenju, v lakoti in žeji, v mrazu in nagoti... razen tega kar me še zadene vsakdanji opravke, skrb za vse cerkve...

Tudi homilija subotičkega škofa je navezana na današnji evangelij. Sledi posvečenje, ki ga izvrši apostolski pronuncij Michele Cecchini. Sposvečevalca sta zagrebški nadškof Franjo Kuharić in ljubljanski metropolit Alojzij Suštar. Na devet vprašanj odgovarja posvečenec z odločnim: Hočem! Sedaj leži na tleh in vsa cerkev z njim odgovarja: Gospodine, smiluj se... molji za nas... oslobodi nas, Gospodine... tebe molimo, usliši nas.

Novi škofovski grb beograjskega nadškofa msgr. Alojzija Turka

Škofje sedaj polagajo roke na glavo posvečenca, ki kleči pred glavnim posvetiteljem, apostolskim pronuncijem. Obred se nadaljuje s polaganjem evangelija in maziljenjem glave s sv. krizmo. Ko prejme še prstan, mitro in pastoral, stoji pred

nami v vsem veličastju svojega novega poslanstva novi beograjski nadškof msgr. Alojzij Turk. Spontano zadoni vsa cerkev v gromovitem aplavzu, orgle bučijo, pevci zapojejo slavnostno pesem.

Sveta daritev se nadaljuje. Obhajilo deli tudi novi nadškof. Spozna nas in nam da sveto hostijo z besedami: Kristusovo Telo. Srečni smo. Sedaj govori novo posvečeni nadškof. Njegove besede so ljubeznive, a tudi odločne. Program, ki si ga je zadal, ne bo lahek. A on je mož žive vere in neomejenega zaupanja v božjo pomoč. Zato bo uspel.

Na koru pojo tudi slovenske pesmi. Po cerkvi odmevajo velikonočne himne. Zahvalna pesem je pesem zmagoslavja, zahvale in prošnje k Bogu.

Se enkrat zaorijo aplavzi, ko novi nadškof v sprevedu zapuščta cerkev. Tedaj se šele zavemo, da je ura že poldna. Še vedno rosi, a to nas ne moti. Čakamo pred cerkvijo, da ga še enkrat vidimo. Sedaj nosi na sebi le črn talar z rdečimi gumbi. Poljubljamo mu prstan z rdečim rubinom. Njegov obraz žari v novi sreči, ko z ljubeznivim pogledom objema vse.

Veliki Beograd ima novega nadškofa, Slovenca z Dolenjske, Alojzija Turka! Bogu hvala za ta veliki dar. Šel bo po stopinjah svojega prvega učitelja svetniškega škofa Gnidovca in se ne bo branil dela: Non recuso labore!

Z. P.

Papeževa rimska nedelja

Preden je podelil običajni nedeljski blagoslov zbrani množici — prišlo je 80.000 oseb —, je sv. oče Janez Pavel II. sprejel na Damazovem dvorišču skupino 600 katoliških zdravnikov, ki so bili z vseh strani Italije. Dejal jim je, da je njihov poklic zaradi zvišenega poslanstva, ki ga vršijo, zelo blizu katoliškemu duhovništvu.

Zbranim romarjem pa je govoril o svojem bližnjem potovanju po več državah Afrike, ki ga bo pričel v petek 2. maja. »Bo to nadaljevanje knjige Apostolskih del — je pripomnil —, med ljudstvi, ki so že v veliki meri sprejela evangelij.«

Popoldne je obiskal starodavno baziliko S. Maria Trastevere, ki pripada poljskemu kardinalu Višinskemu. Ta jo vodi že nad 25 let. O njem se je papež izrazil, da je največji škof današnje Poljske. Sv. oče je ostal v prostorih župnije več ur in se zadržal v prijaznem pogovoru z ondrotnimi verniki.

Dr. Suštar pri sv. očetu

V petek 25. aprila je sv. oče sprejel v avdienco novega ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojzija Suštara. Na avdienci sta bila navzoča tudi vatikanski državni tajnik msgr. Agostino Casaroli in msgr. Silvestrini, ki je zadolžen za stike s tujino.

Naftovod med Krkom in Pančevom začel delovati

Po 750 km dolgi poti po novem jugoslovanskem naftovodu od Krka v notranjost je v rafinerijo v Pančevo dospela prva pošiljka nafte. Gradnja te pomembne infrastrukture se je začela leta 1976. V prvi fazi naftovod lahko pretoči 24 milijonov ton nafte na leto, v drugi fazi pa bo njegova zmogljivost narasla na 34 milijonov ton, od teh je 10 milijonov ton namenjenih Madžarski in Češkoslovaški, kjer je podaljšek naftovoda že v gradnji. Od začetnega terminala na otoku Krku in vse do Pančeva ima naftovod kar 5 odcepov. Vsa dela so opravila jugoslovanska podjetja; napolnitev cevi je zahtevala 300.000 ton surove nafte.

■ Na otoku S. Cruz de Tenerife, ki spada v Kanarsko otočje je malo pred pristankom strmoglavilo britansko letalo boeing 727. V nesreči je umrlo 144 potnikov in 8 članov posadke.

Sv. Benedikt - prvi Evropejec

21. marca 480 se je v Nursiji (danes Norcia) v Umbriji rodil sv. Benedikt, ki ga je papež Pavel VI. razglasil za glavnega zavetnika Združenih Evropejcev. To po pravici, ker je bil prvi Evropejec v pomenu, da se ni čutil več Rimljana, temveč pripadnika Kristusove Cerkve in s tem nove zgodovinske strukture, ki je dobila ime Evropa.

BENEDIKTOVA DOBA

Benediktova doba je prehodna doba v zgodovini. Rimsko cesarstvo je zahajalo. Konstantinova odločitev, da prenese prestolnico cesarstva na vzhod v Bizanc oz. Carigrad, je pomenila prelomnico v dotodanjih zgodovini Evrope, saj se je do tedaj enotno ozemlje rimskega cesarstva razbilo v dve polovici, ki sta začeli živeti vsaka svoje vedno bolj ločeno življenje. Bizantinsko cesarstvo je bolj ali manj nadaljevalo s tradicijo rimskega cesarstva še nekaj stoletij, zahodna polovica pa je izgubila svojo politično enotnost. Razni barbarški narodi sprva germanskega, pozneje tudi slovanskega izvora so si na njegovem prostoru ustanovili svoje države: Franki, Saksonci, Alemeni, Zahodni in Vzhodni Goti, Langobardi, Vandali, to so nova imena, ki jih srečujemo na ozemlju nekdanjega zahodnega rimskega cesarstva. Med njimi so se v srednji Evropi usidrali Hrvati, Slovenci, Čehi, Moravani, Slovaki, Poljaki, Polabski Slovani. Nastal je mozaik ljudstev in držav, kjer je nekoč bila ena sama monolitna rimska državna tvorba. Kaj bo 17 tega nastalo?

BENEDIKTOVA EVROPA

Zgodovina pravi, da je nastala krščanska Evropa, ki ni bila sicer enotna državna tvorba, ki je pa kljub temu dobila novo enotnost, in sicer enotnost jezika, vere in kulture: vsa evropska ljudstva je povezovala enotnost krščanske vere in Cerkev. Nastala je nova Evropa, večja kot je bila pod rimskimi cesarji, ki sicer ni bila politično enotna, je pa bila duhovno enotna v enem krstu in v eni veri. Ob vstopu v drugo tisočletje našega štetja je bila Evropa enotna kot še nikoli prej in nikoli pozneje. Od Sredozemskega morja preko Alp do ravnin ob Visli in do skandinavskih fjordov, povsod so častili Kristusa, povsod govorili latinski jezik, povsod so sprejeli krščansko pojmovanje človeka.

Glavne zasluge za to enotnost imajo sv. Benedikt in njegovi sinovi benediktinci. Ti so bili glavni peki, ki so iz tako različnih ljudstev in njihovih kultur zgneti enotno krščansko Evropo, ki je stopila v drugo tisočletje po Kristusu.

To svojsko spojitve so Benediktovi sinovi dosegli zato, ker so pravilno umeli in uredili Kristusove evangelije, katerega je sv. Benedikt strnil v sami dve besedi: Ora et labora, Moli in delaj. Ob tem programu je nastala združena krščanska Evropa.

MOLI!

Moli! Prva resnica evangelija je, da je človek božja stvar in otrok božji. Kot božja stvar je dolžan Boga častiti, kot otrok božji dolguje milost Kristusu Odršeniku. Zaradi tega je Benedikt postavil kot prvo zahtevo v svojih samostanih, da menihi Boga častijo s liturgijo, ki jo je postavil Kristus in uredila njegova Cerkve. Gre za tako imenovano gregorijansko petje in liturgijo, ki jo do danes ostala posebna značilnost benediktincev. Tudi liturgijske reforme, ki jih je uvedel zadnji vesoljni cerkveni zbor, so v glavnem dozele v benediktinskih opatiyah.

Z molitvijo in božjim češčenjem so benediktinci družili gostoljubnost po Jezusovem izreku: »Popotnik sem bil in ste me sprejeli.« V časih zgodnjega srednjega veka, ko ni bilo gostišč za popotnike, so bila vsem popotnim ljudem vedno odprta vrata benediktinskih samostanov. Zanje so imeli v samostanih posebne prostore.

DELAJ!

Delaj! Je bil od drugo geslo sv. Benedikta. Za razliko od vzhodnih menihov, ki so se posvečali izključno molitvi in premišljevanju, je Benedikt uvedel v svoj red tudi obvezno delo. Vsak menih je moral tudi nekaj delati, znati kako obrt, opravljati kako službo. Benediktinske opatiye so skušale biti samostojne enice v vseh ozirih, tudi v gospodarstvu in obrtništvu.

Predvsem so se benediktinci posvečali kmetijstvu. Morali so dovolj pridelati zate, za goste in za reveže. Zato so njih opatiye bile kot velika posredstva z njivami, travniki, gozdovi, vinogradi. Največkrat so jih postavili v kak osamljen kraj, daleč od ljudi. Toda kmalu so take opatiye postale središče gospodarskega življenja za ves okraj, saj so se ob menihih učili

gospodarstva tudi kmetije. V samostanih so gojili tudi obrt, smo rekli. Menihi so bili kovači, krojači, čevljarji, sedlarji, mižarji. Ob njih so se učili obrti njih podniki. Tako so benediktinske opatiye postale tudi žarišča obrti in napredka in so sčasoma zelo obogatele, kar seveda ni bilo zmeraj v korist duhovnemu življenju.

PRVI UČITELJI EVROPE

Posebno zasluho so si benediktinci pridobili na kulturnem področju. Ob ukazih, da morajo delati, so se mnogi posvetili prepisovanju starih rokopisov. Tako so ravno benediktinski »amanuenses« (prepisovalci rokopisov) rešili spise starih grških in latinskih klasikov. Brez njih bi najbrž v surovem srednjem veku pogoreli stari spisi, kakor so pogoreli stari templji in palače. Prepisovanje rokopisov je bilo zato zelo važno opravilo v vseh benediktinskih samostanih. Njihove knjižnice so bile najbogatejše in so še danes, če gre za stare rokopise.

S prepisovanjem rokopisov je bilo povezano učenje. Od leta 500 do 1000 so bili v glavnem benediktinci, ki so Evropo učili brati in pisati. Pol tisočletja so bili skoro edini učitelji, ki so mlade barbarske narode učili ne samo verskih resnic, temveč tudi osnovnih pravil branja, pisanja in računanja. Bili so med njimi tudi veliki učnjaki kot bl. Beda ali sv. Anzelmi, čedajski Pavel Diakon in drugi.

Pri tem jim je služila kot učni jezik cerkvena latinščina, ki je bila učni jezik v Evropi ves srednji vek.

SV. BENEDIKT ZAVETNIK ZDRUŽENE EVROPE

Tako so benediktinci, zvesti svojemu ustanovitelju, vzgajali evropske narode v eni veri, za enotno kulturo, v naprednem gospodarstvu, tako da je iz prej številnih ljudstev nastala duhovno enotna Evropa narodov.

Nič čudnega, če so sedaj po zadnji vojni ob misli na Združeno Evropo šli s pogledom v preteklost in videli v sv. Benediktu moža, ki je prvi začel misliti in delati za Evropo in ne več za rimsko cesarstvo, za vesoljno Cerkev in ne več za posamezna verstva in bogove.

PRVE PROSLAVE

Letošnje leto je bilo v Evropi razglašeno za leto sv. Benedikta. Proslave 1500-letnice njegovega rojstva so se začele 21. marca na Montecassinu zato, ker je tam sv. Benedikt umrl in bil pokopan skupaj s svojo sestro sv. Sholastiko. Slovesnost je vodil vatikanski državni tajnik kardinal Casaroli. Sv. oče je v posebnem pismu naglasil: »Ta jubilej in osebnost sv. Benedikta sta nekaj tako prepričevalnega, da ne bo dovolj ena sama spominška proslava.« Zapisal je tudi: »Opat s Cassina je vodil svoje menihe in jih napravil za vodnike novih narodov z oznanjevanjem evangelija. Podstat splošne evropske kulture je bila in je na srečo še vedno prepojena s krščanstvom. Potrebno je, da je evangelij še nadalje najbolj poznana in najbolj priljubljena knjiga zlasti pri mladih ljudeh.«

To prvo slavje je imelo potem svoje nadaljevanje v nedeljo 23. marca, ko je papež sam poročal v Norcijo, da počasti spomin sv. Benedikta. Tam se je srečal tudi s potresenci, saj je bilo področje Norcije posebno prizadeto ob potresu lansko leto. Sv. Benedikt je tako po 1500 letih še vedno v blagoslov svojim rojakom, da jih je obiskal sv. oče in jim prinesel svojo besedo opogumljenja in tolažbe.

K. H.

■ Na pobudo poljske delavske stranke (beri komunistične) se je 28. in 29. aprila vršil v Parizu sestanek evropskih komunističnih strank. Jugoslovanska in italijanska partija sta vabilo na pariško konferenco odklonili. Isto je storilo vodstvo romunske partije. Pobudnikom konferenca očita, da ni bila sklicana po predhodnem sporazumu med strankami.

■ Nadaljuje se odhod beguncev s Kube, ki so se zatekli v številu 10.000 na perujsko veleposlaništvo v Habani. Največ so jih sprejele ZDA, kar 3.500, ki jih te dni prevažajo v najetih ladjicah s Kube v Miami na Floridi. Nekaj beguncev je že sprejela tudi Španija. Tisti, ki so prišli v Kostariko, so ob prihodu na letališče poljubili tla z vzklikom: »Živela svoboda!«

■ V ožini pri otoku Mindoro 225 km južno od filipinske prestolnice Manile je prišlo v nočnih urah do bočnega trčenja med trajektno potniško in petrolejsko ladjo. Na potniški ladji je bilo nad 900 potnikov in 88 članov posadke. Kljub naglici, s katero se je trajekt potopil — v 14 minutah — se je rešilo 887 oseb.

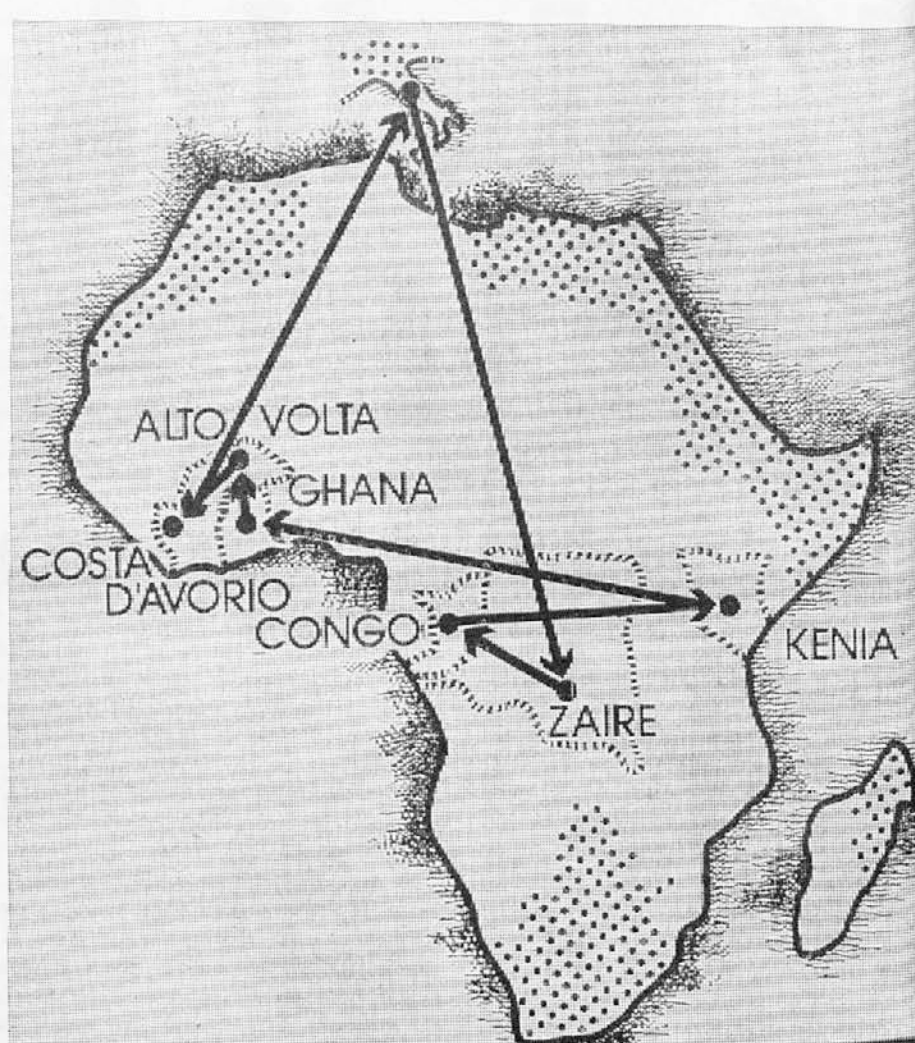
Pomlad afriške Cerkve

Potovanje papeža Janeza Pavla II. od 2. do 12. maja v nekatere afriške države (Kenia, Zair, Kongo, Gana, Zgornji Volta in Slonokoščena obala) bo brez dvoma opozorilo svetovno javnost na probleme tamkajšnje Cerkve, s katerimi so se do sedaj spoprijemali v glavnem le misijonarji. Gre za Cerkev, ki raste sredi gospodarskih, političnih in rasnih napetosti, ki doživlja skušnjava marksističnih rešitev nakopičenih vprašanj in se mora na vsak korak soočati s prodirajočim islamom.

Janez Pavel II. bo našel katoliška občestva, ki so »vseposod v manjšini z ostalimi prebivalstvom. V Zairu je katoličanov 35,3 %, v Kongu 44 %, v Keniji 18 %, v Slonokoščeni obali 9 % in v Gornjem Volta 7,8 %. Manjšina so katoličani tudi v afriškem kontinentalnem merilu: 52 milijonov 800 tisoč sredi prebivalstva, ki šteje že nad 400 milijonov.

Današnja Afrika šteje 372 škofij (92 v deželah, ki jih bo papež obiskal). Župnij je 6.242, od njih 862 brez dušnega pastirja. Duhovnikov je 16.000 (od teh 10.000 redovnikov), toda domačinov je komaj 5.000. Redovnih sester je 33.678, stalnih diakonov 150, bogoslovcev skoraj 30.000. Od njih jih študira bogoslovje 5.000. Katoliških šol je nad 20 tisoč. Obiskuje jih 5.400.000 goincev.

Toda te številke povedo le nekaj o afriški Cerkvi. V njej je ženski element močnejši in vplivnejši kot moški. Cerkev na deželi bolj vkoreninjena kot v mestih, starejši nanjo bolj navezani kot mladi. Med duhovščino prevladujejo tuji in bo to še precej časa ostalo. Osobodilna gibanja so zanesla med prebivalstvo marksistične ideje. Borba proti bedi in nerazvitosti je navzoča tudi v rasti krajevskih Cerkev. Te se na severu Afrike soočajo s prodirajočim in moralno malo zahtev-

Apostolska pot papeža Janeza Pavla II. po nekaterih afriških državah

nim islamom, drugod pa z radikalnim marksizmom, ki hoče postati oblikovalec bodoče afriške družbe.

Afriška Cerkev si želi najti svoj lastni obraz. Dokaz za to je liturgična reforma, ki naj odgovorja težnjavi afriške duše. V njej prihaja do izraza bogoslužni ples, kajti za Afričana ima telo velik pomen kot sredstvo povezave z Bogom in bliž-

njim.

Afriška Cerkev je še mlada. Ima komaj sto let obstoja. Uveljaviti se mora sredi silnih družbenih, kulturnih in političnih sprememb, ki jih črna celina doživlja. Papežev obisk ima kot lani za Latinsko Ameriko prav ta smisel, da dogajanje usmeri na pravo pot: pot harmonične rasti in človečanskih pravic.

Mogočen romarski izlet tržaških Slovencev

Na Markovo, 25. aprila, je okrog 600 tržaških Slovencev šlo na dolgo pot v Dolomite, da obišče rojstno hišo in vas pokojnega papeža Janeza Pavla I.

Zgodaj zjutraj so romarji skoro iz vseh slovenskih župnij tržaške škofije in štirih župnij (Devina, Nabrežine, Zgonika in Mavhinj) goriške nadškofije odpotovali v dvanajstih avtobusih v Dolomite. Veličastno romarsko mašo smo imeli v stolni cerkvi v Belluno. Tu je pokojni papež Luciani služboval veliko let kot duhovnik do svojega imenovanja za škofa v Vittorio Veneto. Slovenski verniki so napolnili stolno cerkev in slovenska verska pesem je odmevala v starodavni cerkvi, ki prav gotovo še ni doživela tako številnega obiska slovenskih romarjev. Stolna cerkev je posvečena Materi božji in škofu sv. Martinu.

Pri romarski sv. maši je maševalo 11 duhovnikov, somaševanje je vodil devinski župnik mstr. Ivan Kretič. V uvodnem nagovoru je g. Franc Stuhèc povedal, da tržaški škof Lovrenc Bellomi pozdravlja vse romarje in se opravičuje, da ni mogel biti navzoč, ker je bil zadržan zaradi pastirskega obiska, obenem pa priporoča vsem molitve za duhovne poklice in pošilja vsem svoj blagoslov za srečno pot in veliko duhovno korist. Med mašo je imel govor župnik Tone Bedenčič, ki je pridigal po vzorcu Janeza Pavla I. in sicer na temo: Zrno je padlo v dobro zemljo.

Poleg lepega ljudskega petja so sv. mašo popestrili s svojim izvajanjem tudi »Galebis«. Skoro trideset vernikov je pristopilo k sv. obhajilu.

Stolniški župnik, ki je doma iz tistega kraja kot papež Luciani, se je ob koncu maše zahvalil vsem za obisk, za lep zgled vere ter prinesel pozdrav mestnega župana, stolnega kapitlja in vernikov. Le ti so bili obveščeni o našem prihodu po krajevnem katoliškem tisku. Zdelo se nam je kot bi prišli domov.

Vzoren in discipliniran je bil tudi odhod iz Belluna v Pedaveno, kjer je bilo pripravljeno obilno kosilo. V velikem parku pivovarne so nas po kosilu zabavali »Galebis«, ki so priredili lep koncert. To je bila tudi izredna novost na teh naših skupnih romanjih, kar so mnogi pohvalili.

Toda prekiniti smo morali ta lep in prijeten oddih ter se odpeljati do cilja našega romanja v Canale D'Agordo, rojstni kraj papeža Lucianija. Videli smo njegovo rojstno hišo in se potem zbrali v cerkvi, kjer nas je lepo sprejel krajevni župnik. Zahvalil se nam je za obisk in vsakemu romarju podaril svetinjico papeža Lucianija. Poslušali smo nagovor papeža Lucianija in njegovo izvolitev z magnetofonskega traku ter prejeli njegov blagoslov.

Nato smo odhiteli še v Longarone, kjer smo v novi cerkvi imeli sklepno pesem.

Cerkev, kjer smo se zbrali, so javnosti odprli še tri dni prej in je posvečena žrtvam velike nesreče, ki je terjala nad 2000 človeških življenj. Pred sedemnajstimi leti je velika zemeljska gmota zgrmela z gore Toc v jez Vajont in zajeta voda, ki je pljusnila iz jeza, je uničila skoro vse mesto Longarone in druge manjše zaselke pod seboj.

V cerkvi nas je najprej pozdravil domači župnik in nato župan. Oba sta se zahvalila, da smo se kot Slovenci poklonili žrtvam in prinesli svoj prispevek za obnovo tega preizkušenega področja. Z molitvijo za pokojne žrtve in s pesmijo K tebi želim, moj Bog, smo se poslovili od tega teko prizadetega kraja. Trije avtobusi so nadaljevali pot čez Vajont, da smo si поблиže ogledali razsežnost nesreče in plazu, ostali pa so se vrnili domov čez Vittorio Veneto. Tisti, ki so potovali skozi Vajont, so nadaljevali pot do Val Cellina, ki je zelo slikovita, do Vidma in Trsta.

Mislim, da so bili vsi romarji zelo zadovoljni. Tudi vreme nam je bilo vso pot naklonjeno, kar je še povečalo veselo razpoloženje v avtobusih, kjer se je nabožna pesem mešala s svetno in molitvijo. Vsak romar je v dar dobil tri razglednice in navodila z odlično risbo naše skupne poti.

Posebna zahvala za uspešno romanje

Smrt dragega prijatelja v Karlovcu

V Karlovcu na Hrvaškem so na veliki petek pokopali Vladimir Lapanjo. Goričanom, ki obiskujejo Katoliški dom, je bil dobro znan. Bil je tesno povezan s karlovaško glasbeno šolo in pevskim zborom, pri katerem je sodeloval v sklopu društva »Triglav«. Bil je tudi tajnik tega društva. Skupaj s predsednikom, sedaj že pokojnim Adrijanom Grudnom, sta organizirala prvo srečanje v Katoliškem domu. 5. oktobra 1969 je na njuno pobudo gostoval pri nas skupina pevcev in mladih harmonikarjev, ki so prinesli iz Karlovca svojo pesem in glasbo. Goričani so jim naslednje leto, 28. in 29. junija, vrnilo obisk. Pevci zborov L. Bratuž in M. Filej so takrat zelo navdušili Karlovčane. Srečanja so se izmenjavala, spet so nas obiskali Karlovčani, nakar smo jim vrnilo obisk 22. oktobra 1977. Pevski zbor »Hrast« iz Doberdoba jim je tisti večer pripravil sijajen koncert, nakar je program dopolnil ansambel Lojzeta Hledeta iz Steverjana.

Vedno je bil zraven tudi Mirko Lapanja, ki je ljubil Primorsko kot svojo deželo. Rodil se je leta 1904 v Brazzanu pri Krmini, kjer je bil njegov oče uslužben kot carinik. Pozneje so se preselili na otok

Krk. Po končani gimnaziji se je Mirko vpisal na vojaško akademijo. Ostal je kot redni častnik v jugoslovanski kraljevi vojski, kjer je naglo napredoval do čina majorja. Ustanovil se je v Karlovcu, kjer so ga v zadnji vojni Nemci zajeli, a posrečilo se mu je zbežati. Zatekel se je v Svico in tam dočkal konec vojne. Vrnil se je domov k ženi in sinčku in se zaposlil. Med prvimi se je vključil v društvo »Triglav«, kjer je bilo njegovo glavno veselje petje. Sin se je poročil in odšel z ženo v drugo mesto, pri njem pa je ostala vnukinja Rut, ki mu je bila v veliko veselje.

Srečen je bil, ko so ga obiskali sorodniki iz Gorice. Rad se je spominjal dr. Humarja, silno je ljubil slovensko petje in besedo, saj je vedno živel med tujci, sprva med Hrvati, potem med Srbi. Bil je dober človek, veselega značaja, vedno pripravljen vsem pomagati. Obljubili smo, da ga na pomlad spet obiščemo. Obiska se je veselil kot otrok. Ni ga dočkal. Prišla je pomlad, a njega ni več. Gospod Bog ga je poklical v večno pomlad. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Sorodnikom, zlasti dobri ženi Darki in vnukinji Rut izrekamo naše sožalje. - P. Z.

Župnik Jože Markuža

Kritična ocena vodenja sovodenjske občine

Znano je, da bo v kratkem zapadla kot še marsikje drugod mandatna doba občinskega sveta v Sovodnjah ob Soči. Pred iztekom te mandatne dobe sta bili še dve seji, prva v četrtek 17. aprila, druga pa v sredo 23. aprila.

Glavna točka prve seje je bil proračun za leto 1980. Zaradi premajhnega števila svetovalcev večine (namesto 9 jih je bilo prisotnih le 6 in kar je najbolj zanimivo, so to bili odborniki in podžupan) ter dva-kratnega glasovanja, v katerem so bili zapleteni tudi svetovalci SSK, je zaradi nepredvidenih birokratičnih zapletljivajev (ki so posledice zadevnih zakonov), postalo glasovanje o proračunu neveljavno. Zato je bila potrebna še ena seja 23. aprila, na kateri je bil nato proračun odobren z glasovi večinskih svetovalcev. O poteku te seje bomo obširneje poročali v prihodnji številki. Danes pa objavljamo glasovalno izjavo, ki so jo podali svetovalci SSK na prvi seji 17. aprila.

Proračun naše občine za leto 1980 predstavlja zadnji važnejši politični dokument ob koncu mandatne dobe 1975-1980. Naveda je, da se ob vsakem proračunu razvije razprava, ki zajame celotno problematiko občinske uprave.

Ob tem zadnjem proračunu bomo z naše strani potegnili črto nad delom, ki smo ga kot opozicija opravili in bomo ocenili tudi delo socialistično-komunistične koalicije, ki je pod oznako liste Občinske enotnosti upravljala sovodenjsko občino.

Kot svetovalci SSK smo bili in smo mnenja, da je za slovensko občino, kot je naša, bistvene važnosti, da vse politične in druge sile v vasi sodelujejo za dobrobit naših sovačanov in naše slovenske manjšine. V tem smislu smo vedno delovali in tudi ocenjevali delovanje drugih. Ni dvoma, da smo, v kolikor so nam bile dane možnosti, z našimi nasveti, predlogi in tudi zahtevami koristili celotni občinski skupnosti.

Glede delovanja in vodenja občine od strani občinske enotnosti smo mnenja, da je bilo to v zadnjih letih premalo aktivno in brez jasnih programov. Vzrokov je bilo verjetno več.

Prav gotovo je eden od glavnih kriz, ki je nastala v koaliciji in se je stopnjevala do neodgovornih in nesposobnih napadov na župana s strani komunistične partije in ne samo v njej pri narodnostno izredno važni zadevi glede slovenskega šolskega okraja. V koaliciji ni bilo edinstva oz. enotnosti, prevladovali so strankini interesi.

Tudi velika nezavzetost nekaterih članov odbora, mišlimo predvsem na podžupana, je negativno vplivala na delovanje uprave.

Glede prejšnjih proračunov smo vedno negativno ocenjevali prisiljeno izenačevanje dohodkov in izdatkov, ker je to oviralo vsako možnost novih naložb za prepotrebna dela.

Gradnja občinske telovadnice se vleče že predolgo in to predvsem, ker si danes ni mogoče predstavljati uresničevanja tako zahtevnih objektov z rednimi sredstvi proračuna, ampak si je treba zagotoviti celotno finančno kritje v najkrajšem roku. V nasprotnem primeru, kot se to dogaja pri nas, se gradnja vleče iz leta v leto in seveda tudi stroški se več kot sorazmerno večajo. Načrt je bil namreč odobren že leta 1976 in prvoten sklep o gradnji ter zadevnem najemu posojila, ki obremenjuje upravo z več kot tri milijone letnih obrestí, je že iz prejšnjih let.

V proračunu za leto 1980 je postavljena postavka v skupnem znesku 656.000.000 lir za socialni center in za pokritje kotališča na Peči. Vse to je zelo pametno in koristno ter popolnoma odobravamo. A naše mnenje je, da je to s strani koalicije demagoška predvolilna poteza, ker nima občina niti približnih zagotovil, kje bo črpala tako velika denarna sredstva za uresničitev tega.

Na podobne težave kot s telovadnico smo našli tudi ob popravilu šole v Rupi ob naših stalnih zahtevah in predlogih kot so razširitev ceste na Vrhi, preureditev šolskega postopja v Gabrijah, kanalizacija v Rupi, zakup šolskega avtobusa in s tem v zvezi zaposlitev dodatnega uslužbenca.

Sovodenjska občina je že nekaj let članica nekaterih organizmov kot so Konzorcij za industrijsko cono v goriški občini, kraška gorska skupnost in odbor za upravljanje goriškega sklada. Glede konzorcija za industrijsko cono smo mnenja, in to ne od danes, da v njem prisotnost naše občine nima nobenega smisla, ampak da je to zanj samo škodljivo. Dovolj jasno se je že izkazalo, da ima ta konzorcij edino vlogo in namen, da razlašča

slovensko zemljo, ki je tudi last Sovodenjcev in da naša občina ni v stanju, da bi v tem oziru kaj vplivala.

Naj ob tem omenimo nameravano naselitev neke kemične industrije na področje zelo blizu našega občinskega ozemlja, ki bi povzročala onesnaževanje vode in zraka. Naša občina bi se morala odločno postaviti proti takim namenom. Do sedaj nam ni znano, da je bilo kaj storjenega v tem smislu. Je že več kot dovolj, da goriška občina odmetava vse svoje odpadke na vratih naše občine. Odločno bi morali zahtevati vse ukrepe proti zastrupitvi ozračja z dioksidom, ki ga proizvajajo sežiganje odpadkov.

Tudi od kraške gorske skupnosti nismo prejeli ničesar, čeprav spada celotna naša občina pod pristojnost te gorske skupnosti, ki jo upravlja ista koalicija, ki je v sovodenjski občini.

Podobno velja za goriški sklad, kateri razpolaga z ogromnimi sredstvi, ki jih goriška občina namenja za razne stvari. Tudi druge slične potrebe v naši občini bi lahko dobile finančna sredstva iz tega sklada, če bi jih odločno zahtevali.

Naša občina bi morala biti skupaj z goriško občino deležna največjega deleža. V resnici se pa moramo zadovoljiti z drobtinami, ki jih občasno odvržejo. Ravno tako ne moremo zamolčati zadeve poimevanja občinskih ulic. Vedno nas močno boli, ko se vozimo po glavni sovodenjski cesti in še vedno proslavljamo abesinsko fašistično cesarstvo.

Poimevanje ulic bi res zahtevalo nekaj stroškov, a predvsem večje odločnosti s strani občinske uprave.

To je nekaj ugotovitev ob tem proračunu. Naša ocena proračuna je sicer lahko samo tehničnega značaja, saj ga bodo upravljali organi politične stranke na podlagi rezultatov bližnjih občinskih volitev. Toda iz navedenega je razvidno, da naša ocena ne more biti pozitivna, saj nimamo vzroka, da bi lahko bili zadovoljni s takim upravljanjem naše občine.

Z GORIŠKEGA

»Praznik firtalje« v Rupi bo prihodnje nedeljo

Preteklo nedeljo bi se moral vršiti v Rupi »Praznik firtalje«, ki pa je moral zaradi izredno slabega vremena odpasti. Vendar so ljudje kljub temu ves popoldan prihajali, da firtaljo pokusijo. Prišel je tudi mešani zbor »Iskra« iz Zeleznikov, ki je kljub dežju na pokritem odru zapel nekaj pesmi. Te je direktno prenašala radijska postaja Trst A. Pod lopo se je nato nadaljevalo srečanje z domačini ob toplim prijateljskem vzdušju in veselju pesmi.

Sam »Praznik firtalje« pa je bil prenesen na prihodnjo nedeljo 4. maja s pričetkom ob 16. uri. Program bo zanimiv, saj nastopi ansambel Lojzeta Hledeta, mladinski zbor Rupa-Peč, moški zbor iz Štmavra in moški zbor iz Vrtojbe ter mladi harmonikarji iz Rupe in Peči.

Odveč bi bilo omeniti, da se bo vršilo tudi praznovanje 1. maja kot je že bilo javljeno. Začetek ob 16. uri. Od zborov bosta nastopila mešana iz Steverjana in »Hrast« iz Doberdoba ter skupina »Nova misel« iz Podgore in ansambel Lojzeta Hledeta iz Steverjana. Slavnostni govornik bo dr. Drago Štoka iz Trsta.

V upanju, da nas 1. in 4. maja vreme ne bo razočaralo, se nadejamo velike udeležbe, saj smo vsi potrebni slovenske besede, pesmi, vzpodbude in vesele družabnosti.

Pomembno slavlje na Stari gori

Na državni praznik 25. aprila je bilo na Stari gori prvo sv. obhajilo 6 fantkov in 3 deklic iz Benečije. Somaševanje je vodil G. Cvetko Zbogar z dvema beneškima duhovnikoma. Otroke je tu v Gorici pripravil na ta njihov veliki dan prvega srečanja z evharističnim Jezusom g. Zbogar. Otroci so lepo sledili z odgovori in petjem maši za otroke, za katero je uglasbil odpeve prof. Stanko Jericijo in ki jih pojemo v Gorici pri vsaki otroški maši. Na koru je spremljal sveto daritev beneški zbor Rečan. Iz Gorice so bili navzoči tudi učitelji, ker hodijo ti otroci v šolo v Gorici, in vodstvo Dijaškega doma. Prvo-obhajanci in njihovi starši kot tudi vsi navzoči so zadovoljni odhajali s Stare gore, ker so doživeli tako lepo slovesnost v našem jeziku in v našem duhu.

»KATOLISKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

tržaške novice

Spet oskrunjen bazoviški spomenik

V noči od 23. na 24. april so zlikovci ponovno oskrunili spomenik bazoviškim junakom. V podnožje stebra z imeni štirih bazoviških žrtev so zacementirali debelo marmornato ploščo z velikim fašističnim znakom, zraven pa pa še vklesano letnico MCMXXIX - VII EF (Leto 1929, 7. leto fašistične ere). Isto noč so neznanci s katroanom premazali ploščo, postavljeno na mejni med tržaško in devinsko-nabrežinsko občino, na kateri je objavljeno pobratenje med devinsko-nabrežinsko in bujsko občino.

Srečanje z bolniki in onemoglimi

V nedeljo 18. maja ob 16. uri bo v bazoviški cerkvi srečanje z bolnimi in starejšimi brati in sestrami. Na sporedu bo sv. maša, med katero bodo peli združeni cerkveni zbori, obisk g. škofa, petje bazoviškega otroškega zbora in vesela družabnost v Slomškovem domu.

Še o zadnji seji sveta devinsko-nabrežinske občine

Kot znano, je dosedanj manjšinski odbor občine Devin-Nabrežina, ki ga sestavljata PCI in PSI, lahko zaključil svojo mandatno dobo le z zunanjo podporo svetovalcev SSK. To stališče je svetovalska skupina SSK sprejela sporazumno z volilci, ker je na sekcijah sestankih prevladalo mnenje, da je treba preprečiti komisarstvo upravo. Na prvi seji novo izvoljena občinskega sveta leta 1975 se je namreč izjalovil poskus, da bi na predlog SSK postal župan socialist Colja, ki je prejel na istem zasedanju sveta 10 glasov proti 9. Colja je sprejel mandat z rezervno, vendar je zaradi strankarskih strategij PCI in PSI pozneje odklonil izvolitev. S tem se je tudi ponesrečila zamisel široke, odprte in večinske uprave naše občine. Gotovo je sedanji občinski odbor marsikaj pogrešil, vendar smo prepričani, da so izvoljeni predstavniki bolj poklicani k reševanju domačih problemov kot od višjih

oblasti postavljena oseba, saj morajo dati odgovor svojim volilcem. Poleg tega vsakdo ve, da omenjeni stranki zbirata glasove precejšnjega dela slovenskih ljudi.

SSK je v občinskem svetu že od vsega začetka podprla pobudo decentralizacije uprave. Tako so bile ustanovljene krajevne konzulte. Če se občinski odbor ni vedno ravnal v skladu s predlogi le-teh, potem mora tudi sprejeti odgovornost nase. Morda je bila za upravo ustanovljene krajevnih sosvetov le demagoška poteza, toda SSK je vedno poudarjala, da je treba dati tem organom težo, ki jim gre.

Specifično se je predstavniška skupina SSK seveda zavzemala za rešitev problemov slovenskega dela prebivalstva. Na zahtevo svetovalcev skupine SSK je občinska uprava poverila nalogo za izdelavo variante k splošnemu regulacijskemu načrtu štirim tehnikom, od katerih sta dva Slovenca. Ti se bodo morali ravnati v skladu s smernicami, ki jih vsebuje resolucija o naselitveni možnosti, kateri je soglasno odobril občinski svet, vedno na predlog SSK. Nadalje je bil v občinsko gradbeno komisijo imenovan slovenski strokovnjak, ki dobro pozna krajevno urbanistično problematiko. Potem je občinski svet na zahtevo SSK imenoval našega predstavnika v konzorcij evropskega Zavoda združenega svetá. Lahko bi še naštevali ukrepe, ki jih je občinska uprava morala sprejeti na pobudo svetovalcev SSK na šolskem, kulturnem in športnem področju.

Iz povedanega sledi, da se predstavniki SSK v občinskem svetu niso nikoli obnašali kot »berglas«, na katero se je mirno naslanjala šepava uprava PCI-PSI, kakor se je nedavno v slabi veri izrazil tukajšnji demokrščanski veljak. Zato tudi menimo, da je bilo zadržanje občinskih svetovalcev SSK v skladu z zaupanjem, ki so ga prejeli od strani slovenskih volivcev. Nanje se ponovno obračamo ob skorajšnjih upravnih volitvah, da nas učinkovito podprejo s svojimi glasovi v doslednem prizadevanju za prihodnost slovenstva v devinsko-nabrežinski občini. - ib

Ali so „duhovne obnove“ za naš čas?

Marsikdo se bo ob teh besedah nasmešnil in dejal: Te stvari so bile morda dobre za preteklo čase. Nekoč so ljudje obiskovali misijone, zlasti po deželi, duhovne obnove, duhovne vaje. Nekoč dá, danes pa imajo te stvari za nepotrebne, za čisto odveč. Z besedo »nekoč« se navadno začenjajo pravljice. Kdo pa naj pravljice jemlje zares?

Dokaz, da so duhovne obnove primerne in potrebne tudi za današnje moderne čase, je štirindevna duhovna obnova, ki se je vršila od 16. do 20. aprila letos za dekleta in žene v Marijinem domu v ul. Risorta 3. Vodil jih je lazarist dr. Stanko Zakej. Po vrsti je nanizal nekatere probleme, s katerimi se ljudje danes srečujejo ter jih reševal v luči krščanske vere.

V naših časih izginja iz mišljenja ljudi misel na Boga. Ljudje živijo tako, kakor da bi Boga ne bilo. Pa vendar smo tako zelo odvisni od Boga, da brez njega niti za trenutek ne moremo obstati. Popolnoma nenormalno je, če se tega ne zavedamo. Zato moramo Boga iskati. Ne bomo ga našli v hrupu sveta, po zabavišjih, po dnevnih časopisih ne po radijskih in televizijskih oddajah. Boga je mogoče najti samo v samotni. Globoki misleci pravijo, da bi vsak človek moral posvetiti nekaj časa razmišljanju vsak dan, če hoče doseči kakšen uspeh v poklicu, pri delu. Toliko bolj se mora umakniti v samoto, da razmišlja in precenjuje zemeljske dogodke v luči božje resnice. Pravijo, da bi v ta namen moral določiti en teden na leto, en dan v mesecu, eno uro vsak dan. Če bi tako delal, bi rešil in odpravil marsikatero težavo, ki je grenila njegovo življenje.

Ko se je govornik ustavljal ob dogodkih našega vsakdanjega življenja, je pokazal, kaj je napaka in kaj krepost. Treba je upoštevati namen in dejanje. Če je namen

dober, tudi dejanje ne bo slabo. Bog ne potrebuje naše ljubezni, sploh nas ne potrebuje, mi vsi pa potrebujemo Boga, saj imamo od njega vse, kar smo in imamo. Človek je božja stvar. Na človeku moremo grajati njegove napake, njegova slaba dejanja. Njega samega pa ne smemo sovražiti. Z njim moramo potpeti, ga prenašati, nikakor pa ne odobravati, kar je na njem slabega. Naše srce naj bo plemenito, brez zavistí, laži in hinavščine.

Ko smo poslušale takšna razmišljanja, nas je zadevalo v živo. Nič čudnega, če je udeležba, ki je bila že prvi dan precejšnja (110 deklet in žena), vsak dan rastla.

Rusko velikonočno voščilo se glasi: »Kristus je vstal!« - »Zares je vstal!« Sv. Pavel kratko pravi: »Če pa Kristus ni vstal, je prazna naša vera.« Ker pa je vstal, je potrebno, da vstajamo tudi mi. In na vstajenje se pripravljamo, če iščemo resnico. Tedaj bomo našli Boga, ker Bog je Resnica. Kako naj iščemo Boga? Saj je vse okrog nas tako površno, plitvo, materialistično, brezverno. A moramo se navaditi plavati proti toku. Bog je bil, je in bo vedno. Vedno znova se moramo vračati nazaj k Njemu, če smo ga zapustili.

Za bolezní so potrebna zdravila. Tudi za človekove napake in slabosti, za plitvost, površnost, za versko brezbrzičnost, za duhovno revščino imamo na razpolago sredstva, ki nam pomagajo, da duhovno ozdravimo. Resni ljudje svoje nepopolnosti in šibkosti živo občutijo. Zato so žejni božje besede. Če jim jo kdo na privlačen način nudi, se približajo in jo sprejemajo. Mislim, da bo treba našim ljudem, in to vsem slojem, obilneje poskrbeti za duhovne vaje in duhovne obnove. Počasi bodo razumeli, kakšno bogastvo resnice in moči si bodo po njih pridobili. - Udeleženska.

Oče in njegova skrb

V »Steverskem vestniku« smo zasledili tehten članek o očetu. Vreden je, da ga tudi mi objavimo. (Ured.)

Navadno se govori, piše in proslavlja le materino ljubezen. Le redkokrat pa najdemo pesem, zgodbo ali sliko, ki bi povelečevala očetovo skrb. Zakaj tako? Je mar očetova skrb za otroke manjša kot materina?

Poglejmo le oba roditelja ob novorojenčkovi zibelki! Obema žari na obrazu veselje, le da se to drugače izraža. Mati ne more svoje ljubezni prikrivati: boža otroka, poljubuje ga, smehlja se mu in se igra z njim. Oče pa stoji ob otroku miren in dostojanstven. Zaveda se svoje odgovornosti. Otrok, ki izteza proti njemu svoje roke, mu govori: Brani me, kajti nemočen sem! Če je mati določena, da s toplim srcem pripravljala otroku raj na zemlji, je oče izbran, da ta paradiz z možno roko straži in brani. Zato je zavest težke dolžnosti, ki se ob rojstvu otrokovega vzbudi v očetu in ga spremlja v bojih življenja, enako vredna kot nežna ljubezen matere.

OČETOV BOJ

Za časa kmečkih uporov je živel v Švici mož, ki mu je bilo ime Viljem Tell. S svojimi rojaki se je graščaku uprl. Upor se je vsled izdajstva ponesrečil. Voditelja upora, Viljema Tella, je zadelo strašna kazen. Z glave sinka edinca je moral s puščico odstreliti jabolko. Le malce naj mu roka zatrepče, pa bo sin ob življenje. Napne tetivo, sproži puščico in zadene jabolko. Sin je rešen. Pri tej priložnosti pa se je zaklel, da bo maščeval svoje dete. Svojo prisego je ponavljal v temni noči. Takole je govoril sam s seboj:

Nedolžne otročiče, neboljene in ženo zvesto braniti moram pred teboj, zverinski grof! Tedaj, ko sem napel tetivo, ko roka mi je trepetala, ko si, s prekletim zlobem polnim smehom mi ukazal streljati jabolko na glavi sina, ko sem v bolesti onemogel klečal pred teboj:

Takrat sem se zaklel, in v svojem srcu grozno storil sem prisego, ki jo je dal le Bog, da bode prvi strel, ki ga bom sprožil, imel za cilj preklete srce tvoje. Kar sem obljubil, dolžnost je sveta, zdaj hočem jo spolniti.

Ko je sicer odšel od doma oče, otročiči dragi, ste od veselja vriskali, ko se je vrnil. Nikdar ni prišel prazen k vam. Prišel je s gorske rože, jelenov rog in ptiča pevca, ki našel jih je bil na gorskih potih.

Sedaj pa gre na lov drugačen, ob divji misli porodila se je maščevalnost. Sovražnika, ki vas tepta, namerja ubiti. In vendar tudi v tem trenutku uhaja očku misel le do vas, otroci mili ljubi. Da vas ohrani, oči nedolžne vaše bo z maščevalno roko napel tetivo, sprožil lok in umoril bo tirana.

Iz tega samogovora odseva pretresljiv zglod boja, ki ga je zmogel bojevati samo oče. V današnjih razmerah je tak krvav boj za življenje otrok stopil v ozadje, prvo mesto pa je zavzel boj za bodočnost otrok, skrb, da se vzgojijo v pošteno, značajne ljudi, pripravijo na poklic, in skrb za vsakdanji kruh.

OČETOVA SKRBJ

O očetovi skrbi govore brazde na njegovem čelu, žulji na rokah in nitke srebrnega venca ob glavi. »Da jih preskrbim z boljšim kruhom kot sem ga jedel sam, da bodo več znali kot jaz.« Ta želja spodbuja očeta, da še bolj dela, da se ogiba gostilne celo ob nedeljah, da nosi ponosno obleko, celo na praznike, samo da bi njegovi otroci postali »kaj več«.

Zal, postane ta očetova želja večkrat za celo družino usodna. Zgodi se, da pridejo otroci prav po očetovem hrbtu do boljših služb. Ko so pa splezali v znanju visoko, padejo v značaju globoko. Domišljavi in visoki so postali čez noč ter so zrastle očetu čez glavo. Dogaja se celo, da se lastni otroci staršev sramujejo in jih pred svetom zatajijo.

Takrat očeta kot strela z neba zadene spoznanje: Zredil sem sinove in hčere — sedaj pa me zaničujejo. In takrat se oče zave velike vzgojne napake, ki jo je zagrešil. Pozabil je voditi otroke pred Boga, jih hraniti z angelskim kruhom, jim vepiti v srce vero, upanje in ljubezen.

■ Sv. oče Janez Pavel II. je ob svojem nedeljskem govoru na trgu sv. Petra obsodil nedavni napad armenskih teroristov na turškega veleposlanika pri Vatikanu. Papež je dejal, da taki napadi ne koristijo človeštvu. Nasprotno! Obstoječe probleme še bolj zapletajo in ustvarjajo zmešnjavo. Pogosto so žrtev takih napadov povsem nedolžne osebe.

Glasbena Matica, ZSKP in SPZ vabijo na zadnji abonmajski koncert sezone, ki bo v četrtek 8. maja ob 20.30 v deželnem Avditoriju v Gorici. Nastopil bo

CONSORTIUM MUSICUM IZ LJUBLJANE

Pevci bodo izvajali kantato Matije Tomca »Stara pravda«.

VABLJENI!

Na Sv. goro!

Kot je bilo že javljeno, bo na praznik Vnebohoda, to je v nedeljo 18. maja popoldne romanje slovenskih vernikov iz vseh župnij goriške nadškofije na Sv. goro kot priprava na nadškofov pastirski obisk, ki se bo začel to jesen. Lepo vabljeni kar v največjem številu. Na Sv. gori bo skupna sv. maša ob 4. uri popoldne po italijanskem času (in ne ob 5. uri kot je bilo prej mišljeno). Kdor more, naj gre vsaj od Prevala naprej peš.

Srečanje bolnih, bolehnih in ostarelih

V soboto 17. maja, dan pred romanjem goriških Slovencev na Sv. goro bo v Zavodu sv. Družine v Gorici (ul. don Bosco 66, tel. 2341) omenjeno srečanje iz naše slovenske duhovnije v Gorici.

Lepo vas vabimo na to srečanje, če morete priti. Morda vas lahko pelje kdo izmed vaših sorodnikov ali znanec z avtom. Če nimate nikogar, nam sporočite, za prevoz poskrbimo mi.

Sporod srečanja:

— ob 16. uri sv. maša. Pred njo priložnost za sv. spoved;

— po maši bo poskrbljeno za malo razvedrila.

Kdor bi se tega srečanja res ne mogel udeležiti, naj bo vsaj v duhu povezan z nami, saj se bo sv. maša ta dan darovala za vse bolne, bolehnne in ostarele iz naše slovenske duhovnije v Gorici.

Na novo odprta cerkev na Subidi pri Krmini

Slovenski verniki iz krminske župnije smo v nedeljo 27. aprila doživeli svoj velik dan. Po dolgem in težkem pričakovanju smo se slednjič zopet vrnili v prijazno cerkveno pri Subidi.

Kot je vsem znano, je zadnji potres cerkvice hudo poškodoval, tako da se nismo več čutili varni med omajanimi zidovi. Popravila so bila nujna. Za stvar se je predvsem zanimal krminski župnik msgr. J. Trevisan. Uspelo mu je, da je deželna vlada vsaj delno prevzela stroške za obnovo. Vsa dela je izvršilo podjetje Dieu-donné iz Tržiča. Priznati moramo, da je nalogo izvršilo natančno in temeljito.

Obnovitvena dela pa so trajala celih 18 mesecev. Torej leto in pol smo bili brez cerkve! Zbirali smo se v privatni dvorani v hiši gospe Uršule Moser Gerevin. Sicer smo se tam počutili prav dobro, saj nas je gospodinja sprejemala z izrednim čutom gostoljubja. Toda... cerkev je pa le cerkev, in samo v božjem

hramu se sveti obredi doživljajo v pristnem duhovnem razpoloženju.

Prvo mašo oz. somaševanje v obnovljeni cerkvi smo imeli, kot rečeno, prejšnjo nedeljo. Slovesnosti se je udeležila velika množica, saj smo se za to priložnost združili s furlanskimi verniki iz Krmina. Le-ti so na cerkveno pri Subidi iz zgodovinskih razlogov še posebno povezani.

Ves obred je potekal v popolno enakopravni dvojezičnosti. Slovenščina in furlanščina sta se vrstili pri vseh berilih, molitvah, pesmih in govori. Samo evangelij in očenaš sta bila latinska.

Pela sta dva zbor, furlanski oktet iz Chioprisa in slovenski zbor s Plešivega. Oba sta se prav dobro izkazala. Za slovenski zbor gre vsa pohvala priznanemu pevovodji Zdravku Klanjščeku. Pri harmoniji je petje spremljal naš glasbeni starosta Nando Simčič.

Priložnostne govore sta imela oba koncelebranta. Krminski župnik msgr. Trevisan je govoril furlansko, g. Mirko Rjavec, ki mu je poverjena verska skrb za Slovence v krminski župniji pa slovensko.

Oba sta poudarila važnost, da mora biti cerkva na Subidi trdna vez med obema narodoma, ki tukaj že stoletja skupaj živita. Na koncu obreda sta spregovorila tudi dva laika. V imenu Slovencev je govoril g. Ivan Prinčič. Zahvalil se je vsem tistim osebam, ki so kakorkoli prispevale k odličnemu uspehu tako lepega praznika. Predsednik krminskega župnijskega sveta pa je navzočim Furlanom podal zgodovinski oris cerkvice na Subidi in jih povabil, naj ljubezen do te cerkvice zopet obnovijo. Slovesnost se je zaključila z zakusko v prostorih gospe Uršule Moser.

Sovodnje

Krvodajalski odsek iz Sovodnj ob Soči priredi v nedeljo 4. maja svoj Prvi pohod. Pobuda spada v okvir prizadevanj, da bi širili zanimanje za krvodajalstvo. Prišel se bo ob 9. uri na Peči ter nato obšel Rup, Gabrje, Vrh, Rublje, Sovodnje in se končal spet na Peči. Trasa je dolga deset kilometrov in jo bo treba prehoditi v največ treh urah. Vse, ki bodo pohod redno in v predvidenem času končali, čaka ob koncu poleg toplega obroka hrane tudi lepa umetniška značka, ki jo je nalašč za to priložnost izdelal Silvano Bevilacqua. Skupine, ki jih mora sestavljati vsaj 15 članov, bodo nagrajene tudi s pokali.

Vpis je odprt posameznikom in skupinam. Vpisnina, ki znaša 2.000 lir, pa krije tudi stroške za topli obrok. Pobudi bosta sledila goriški Zeleni križ in goriška skupina Radioclub CB.

velj sklenjen pregled svojega življenjskega dela. Skoda, da je bilo pri predstavitvi tako pomembne knjige odločno premalo ljudi. Mar smo že postali gluhi za kulturne in duhovne vrednote?

Razstava slikarke Milice Kogoj

V soboto 26. aprila je bilo v razstavnici galeriji Il Torchio odprtje razstave slikarke Milice Kogoj. Pazljiv obiskovalec se bo še spomnil, da je Kogojeva tu že dvakrat razstajala. To sta bila tudi njeni prvi predstavitvi širši javnosti, za katero se je odločila šele, ko je zapustila svoje delovno mesto in se lahko bolje posvetila slikanju.

Njena prva razstava v bolj zasebnem krogu je bila skupinska v Dijaškem domu I. 1976; to je še enkrat ponovila I. 1978. Občudovati moramo slikarkino vitalnost in svežino pri prepletanju cvetic v najrazličnejše kompozicije. Njeno cvetje je še vedno globoko doživeto, polno svetlobe, optimizma in vzpodbudajoče vedrine, ki nam jo samo narava lahko nudi.

Na tej razstavi si lahko prvič ogledamo tudi tri ženske podobe, v katerih je slikarka preizkusila svoje zmožnosti v upodabljanju človeške figure. Poleg tega je treba omeniti še tri krajinske slike, med katerimi izstopa izrez obale Conero v Marnah, z modrinno morja in rumenino koščeničic.

Razstava bo odprta do 9. maja.

vč

Bralci pišejo

Še o malem teološkem tečaju

Vesel sem, da se še kaj piše o malem teološkem tečaju. To kaže, da je nekaj zganil v Gorici, kjer se nekaterim zdi, da je vse v redu na verskem področju. Strinjam se z B. S., ki piše o naši vernosti, ki se, na žalost, dostikrat ustavi precej na površini, da so med nami nekateri, ki zagovarjajo kulturniško krščanstvo, ki živi samo od besed in zunanosti, medtem ko bi moralo imeti več dejanj. Vera brez del je mrtval (Jak 2, 17).

Strinjam se tudi z opombo uredništva, kjer pravi, da je nevarnost, da se nekateri ustavijo le pri kulturi in zanemarijo sredstva za prenovo in rast v veri, kot so molitev, maša, pogosto prejetanje zakramentov, poslušanje božje besede, duhovna srečanja, kateheza v družini, sodelovanje pri župnijskem pastoralnem delu... Če pojejo v cerkvi, nastopajo na odru, tekmujejo v športu in hodijo na izlete, pri vsem tem še niso dobri kristjani.

V opombi je tudi zapisano, da je takim kristjanom, ki so se poplitali in poznanjili, treba pomagati narediti še korak naprej, da bodo zavedni kristjani, a pri tem jim duhovnik ne more veliko pomagati, če si sami ne pomagajo z dobro besedo, z zgledom in z osebnim krščanskim prepričanjem.

Z vsem tem se strinjam. A dodal bi še to: Nekateri so še vedno pod vplivom starih predsodkov, da so za vse le duhovniki odgovorni, če kaj ni v redu pri nas v zamejskem Primorju. Eden od predavateljev, ki je sedaj novi nadškof in metropolit v Ljubljani, je poudaril, da se odgovornosti vedno delijo na vse člane Cerkve, ne pa na samo nekatere predstavnike.

Pri kulturi imamo letevico vrednot. Gotovo nimajo prav tisti, ki zagovarjajo le zunanjo kulturniško krščanstvo in hočejo imeti pri tem nekaj monopol. Taki ne delajo za pravo kulturo človeka, ki se mora spopinjati predvsem duhovno, kakor nas pogostoma poziva sedanjí papež Janez Pavel II. Le po tej poti bomo rešili človeka in kulturo. Drugače je vse v nevarnosti, človek sam z vsem napredkom.

Nezanimanje ali premajna udeležba pri predavanjih malega teološkega tečaja in pri drugih verskih srečanjih je tudi dokaz, da se nekateri bojijo narediti korak naprej k pristnemu krščanstvu, ki bi moral postati za druge luč, sol, kvas. Zadovoljiti se s prazno zunanostjo zelo diši po modernem farizejstvu, ki ga je Jezus pobijal, a ima še danes precej pristašev.

Naše krščanstvo moramo ponotrjaniti: iskati predvsem božje kraljestvo in njegove pravice, pa bomo vse drugo dobili in si pridobili. Tudi v naši kulturi naj bo vedno Kristus pred nami. Njemu dajmo prednost in bomo rešili naše probleme, kulturne in narodne.

Sedanji papež večkrat ponavlja, da je dokaz verodostojnosti za neko krajevno Cerkev, da ima duhovniške poklice. Teh pa pri nas ni! Tudi to dokazuje, da je naše krščanstvo površno in plitvo, zato zgublja smisel za duhovne vrednote. V takem okolju ne bo novih duhovnikov, ki jih potrebujejo novi časi. Za duhovne poklice smo vsi odgovorni, vsi moramo ustvariti ugodnejše pogoje zanje. Tudi o tem vprašanju naj bi se kaj več razpravljalo.

—lp

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

Benediktinci v Avstriji

Ob 1500-letnici rojstva sv. Benedikta so ugotovili, da je trenutno v Avstriji 371 sestog in 489 menihov tega reda. V posebni zgodovinski študiji je rečeno, da noben drug red ni pustil v Avstriji tako globokih sledov kot benediktinski.

Počitniški teden slov. otrok na Tirolskem

V tednu po veliki noči 1980 se je 40 otrok in mladincev iz slovenskih delavskih družin v Stuttgartu in okoliških mestih mudilo na počitnicah v kraju Brandenberg na Tirolskem. Počitniško kolonijo je organizirala Slovenska katoliška misija v Stuttgartu.

Počitniški teden v svežem gorskem zraku, med prijaznimi Tirolci in v lepem družinskem vzdušju je bil za udeležence veliko doživetje. Dan so začeli s skupno sv. mašo, ga nadaljevali s sprehodi, igrami, petjem in muziciranjem. Ker je zapadel svež sneg, so se nekateri tudi smučali, vsi pa kепali, da je bilo veselje.

Romanje v Francijo

Kot smo že javili, se bo vršilo v organizaciji našega lista v dneh od sobote 26. julija do petka 1. avgusta 1980 romanje v Francijo. Na sporedu je obisk groba sv. Bernardke Lurske v Neversu, groba sv. Martina v Toursu in zlati postanek na grobu sv. Terezije Deteta Jezusa v Lisieuxu. Sledi ogled Pariza, povratek pa bo skozi Zenevo v Švici in Dolino Aosta.

Na voljo je 110 mest. Rezervirali smo dva avtobusa. Ker se je do sedaj javilo nekaj nad 60 oseb, se zdi, da bo treba drugi avtobus odpovedati, razen če se v maju prijavi še 40 oseb. Zaenkrat velja: če ne bo novih prijaviteljev, bo lahko šlo na pot le 55 oseb. Črtane boto tiste osebe, ki še niso nič plačale. Če bi se v Trstu prijavilo vsaj 20 oseb, bo šel avtobus ponje v Trst.

Dokončni rok prijave je 31. maj 1980. Če se ne bo prijavi vsaj 90 oseb, bo vozil le en avtobus, kar pomeni, da bodo zadnje prijavitelji črtani. Kdor ima torej interes, da bo šel na to zanimivo romanje, naj se takoj prihlasi na upravi »Katoliškega glasa«, da bomo mogli dokončno ukrepati.

■ Zaradi okvare na naftovodu v pokrajini Pavia je začela nafta teči v Pad. Ustavili so jo ob jezcu pred električno centralo pri Isoli Serafini. Ker je nafta lažja kot voda in ostane na njeni površini, so jo lahko s posebnimi črpalkami spravili nazaj v cisterne.

OBVESTILA

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 5. maja ob 20.30 govoril dekan teološke fakultete v Ljubljani Stefan Steiner o temi: »Kje iskati človekovo dostojanstvo«.

Zgonik. V okviru prireditve ob poimenovanju osnovne šole s slovenskim učnim jezikom v Zgoniku z naslovom »1. maj 1945«, ki se je izvršilo 1. maja 1980, bo v nedeljo 4. maja ob 9. uri na igrišču v Zgoniku za predšolske in šoloobvezne otroke slikarski »ex tempore«, v četrtek 8. maja ob 20.30 v prostorih prosvetnega društva v Saležu kulturni večer, v nedeljo 11. maja ob 15. uri pa na igrišču v Zgoniku kulturni popoldan.

Salež. Slovesnost ob poimenovanju osnovne šole v Saležu po Lojzetu Kokoravcu-Gorazdu bo v nedeljo 18. maja ob 16. uri.

DAROVI

K. J., Gorica: za Katoliški glas 4.000, za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine po 3.000 lir.

Za števčarsko cerkev: ansambel Lojzeta Hledeta namesto cvetja na grob Jerkota Bereta 50.000 lir.

N. N., Števerjan: za Katoliški glas, Zavod sv. Družine, Alojzijevišče, misijone in Našo pot po 5.000 lir.

Za cerkev v Jamljah: ob pogrebu Zore Radetič vd. Pahor darujejo: Milena z družino 10.000; Cvetko in Dragica Radetič iz Sesljana 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Kravanja Marija, Beljak 10.000; družina Kralj Viktorija v spomin moža in očeta Marina 50.000; družina Vrebec ob obletnici smrti moža in očeta Alberta 10.000; Nino in Silva ob zlati poroki 50.000; Zecchini Nada v spomin ge. Silve 5.000; razni 10.000 lir.

Za cerkev na Banah: Rauber Zora v spomin Evgenija Cavazzoni 30.000; družina Husu v spomin pok. Ivana Husu 15.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti dragega brata Edvarda Ban daruje sestra Marija za lačne po svetu 10.000, za Marijanišče na Opčinah pa 5.000 lir.

Popravek: ob obletnici smrti A. Vidau daruje Gizela Vidau za cerkev sv. Andreja v Trebčah 10.000 lir, ne pa za cerkev sv. Jerneja kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Popravek: V zahvali ob smrti Zore Pahor je izostalo ime najstarejše hčerke Mici. Pravilno se torej glasi: Sin Edo, hčere Mici, Anica in Ivanka z družinami. Prosimo za oproščenje.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa 5.000 lir. Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 4. do 10. maja 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Velika gala predstava«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.10 Ženska stran neba. 9.00 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Socialna problematika. 12.00 Poslušajmo film. 12.40 Zabavna glasba. 13.20 Letošnja Primorska poje. 14.10 Otroško okence: »Zdaj pa zapojmo!«. 14.30 M. Šolohov: »Tihi Don«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 V našem prostoru.

Torek: 8.10 Goriške podobe. 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Koncert. 11.30 Človek in zdravje. 12.00 Kulturni dogodki, ponovitev. 14.10 Odraslim prepovedano! 15.00 Glasbeni popoldan za mladino.

Sreda: 8.10 Poslanstvo Ciriil-Methodove šole. 9.00 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Naši zbori. 13.40 Instrumentalni solisti. 14.10 Otroško okence: »Pesem mladih 1980«. 14.30 Roman »Tihi Don«. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 17.00 Kulturna kronika. 17.00 V našem prostoru.

Četrtek: 8.10 Človek v sodobni družbi. 9.00 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 11.30 Naša pristna vina. 12.00 Mikrofon v razredu. 12.40 Jugoslovanski pevci. 14.10 Otroško okence: »Tomi na obisku«. 14.30 Mladi pisci. 14.45 Odmevi iz Brazilije. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 V našem prostoru.

Petek: 8.10 Iz sveta folklore. 9.00 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 11.20 Vokalno-instrumentalni ansambli. 11.30 Osebnostna vozila danes. 12.00 Na goriškem valu. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Otroško okence: »Kje je napaka?«. 14.30 Roman »Tihi Don«. 15.00 Glasbeni popoldan za mladino. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 V našem prostoru.

Sobota: 8.10 Potovanje v Ameriko. 9.00 Glasbena matineja. 10.10 Koncert. 11.30 Čoln - šport in razvedrilo. 12.00 Oddaja o Režiji. 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 Glasbeni popoldan za mladino. 16.30 Poslušali boste. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 V našem prostoru. 18.45 Vera in naš čas.

Ljubljanska TV

Sporod od 4. do 10. maja 1980

Nedelja: 12.00 Ljudje in zemlja. 13.00 Jugoslavija, dober dan. 13.50 in 15.20 Avtomobilske dirke v Zolderju. 16.00 Evropsko prvenstvo v dviganju uteži. 16.25 Razvoj popularne glasbe. 17.15 Potpisna oddaja. 17.50 Murenček, sovjetski film. 20.00 S polno paro, nadalj. 22.10 Nogomet Hajduk: C. zvezda.

Ponedeljek: 17.25 Dežela cvetličnih lončkov. 17.40 Zivalstvo Avstraliije. 18.40 Mladi za mlade. 20.00 Vohunska zveza, drama. Torek: 17.15 Mali pingvin. 18.00 Pisani svet. 20.00 Mednarodna obzorja. 20.55 Lutka, nadalj. 22.30 Za lahko noč.

Sreda: 17.30 Piki piše pismo. 18.15 Festival mladinskih zborov v Celju. 20.00 Zemljiski dnevi tečejo, jugosl. film. 23.00 Nogomet C. zvezda: Dinamo.

Četrtek: 17.05 Tigris, dok. film. 17.55 Otroštvo mladosti. 18.40 Mladi za mlade. 20.00 Studio II. 22.20 Za lahko noč.

Petek: 17.15 Zgodbe o Poluhcu. 17.30 Ptičje strašilo. 17.55 Tri srca - Radenci 80. 18.40 Pred izbiro poklica. 20.00 Glasbena oddaja. 21.00 Zakaj imam Ljubljano (vendarle) rad. 21.45 Martin Luther King. Sobota: 15.25 Nogomet Vardar: Željeznik. 17.45 Mi trije in pes iz Pasje vasi, češki film. 18.55 Naš kraj. 19.10 Zlata ptica, pravljica. 20.00 Milost, franc. komedija. 21.00 Rio Bravo, ameriški film.

V nedeljo 18. maja popoldne romanje slovenskih župnij na Sv. goro